

KURJER WILEŃSKI

Rok V.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Nr. 145 (1192)

Instytut Nauk Handlowo-Gospodarczych

w WILNIE.

- WYDZIAŁY: 1) Ogólno-Handlowy,
2) Rolniczo-Handlowy.
3-letni kurs nauki.

Koedukacyjny zakład naukowy. Wstęp po 6-ciu klasach gimnazjum.
Sekretariat czynny codziennie od godz. 8 do 14-ej. Adres: Wilno, ul. Jagieł-
łowska Nr 2, IV piętro (Dom T-wa Akc. B. cia Jabłkowski). 2014

Pro domo sua.

Poniższych kilka słów obrony własnej jest mocno spóźnioną odpowiedzią na szereg zarzutów, zwróconych w moją stronę przez redakcję „Przeglądu Wileńskiego” (Nr. 11 z dn. 10 czerwca r. b.). Zarzuty te mają nietylko charakter polemiki rzeczowej, ale również osobistej inwektywy, którą muszę, pomimo opóźnienia, odeprzeć.

W odpowiedzi na nie po kolei. Przedewszystkiem zarzut nieścisłości, którą miałem popełnić, szacując w swym przemówieniu na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu w dn. 30 maja r. b. liczbę Litwinów w Okręgu Szkolnym Wileńskim na „około 65.000”. Twierdzi „Przegląd Wileński”, że liczba ta jest „gołostowna”, ponieważ „nawet statystyka oficjalna podaje liczby o wiele wyższe”. Zajrzyjmy do owej statystyki. Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej na r. 1925/26 podaje na podstawie spisu z 30.IX 1921 r. liczbę Litwinów w trzech województwach, białostockim, wileńskim i nowogródzkim, na 67.894. W dwóch ostatnich województwach, pokrywających się z Wileńskim Okręgiem Szkolnym liczba ta wynosi 58.636, ja natomiast mówiłem o 65.000, czyli uważyłem przyrost naturalny od roku 1921-go, oraz pewien % nieścisłości spisu. Sądzę jednak, że nieścisłość ta nie mogła być znaczna, gdyż Litwini są bardzo świadomi narodowo i nie daliby się wpisać do innej rubryki narodowościowej. Ten więc zarzut „Przeglądu Wil.” jest rzeczywiście gołostownym.

Dalej „rażąca” nazywa „Przegląd Wil” moją informację, że na Wileńszczyźnie istnieją dwa seminarja litewskie, podczas kiedy dopiero niedawno T-wo „Kultura” otrzymało koncesję na otwarcie nowego seminarjum zamkniętego w jesieni r. ub. Istotnie, popełniłem tu błąd, opierając się na informacjach — zdawałoby się miarodajnych — udzielonych przez b. Kuratora Wileńskiego p. A. Ryniewicza przedstawicielowi „Słowa” (Nr. 224 z dn. 1-X 1927 r.). P. Kurator oświadczył wówczas dosłownie co następuje: „Istnieje seminarjum nauczycielskie w Święcianach, które w tym roku wypuści swoich wychowanków...”, a o kilka wierszy dalej: „Również w stosunku do prywatnego seminarjum litewskiego w Wilnie kierowaliśmy się” i t. d. Nie sprawdziłem informacji P. Kuratora i w tym tkwi mój błąd, za który biorę na siebie odpowiedzialność, jeżeli on istotnie mógł „wywołać w społeczeństwie litewskim zrozumiałe podrażnienie”.

Dalszy zarzut należy do rzędu, mówią „po naszymu”, całkiem paskudnych. W notatce p. t. „Jaja czy kamienie” wypowiedzi „Przeglądu Wil.” domysł, że incydent z demonstracją litewskich studentów na dworcu kowieńskim przeciwko delegacji polskiej został zmyślony. „Dziennik Wileński” bowiem podawał o rzucaniu przez studentów jaj, ja natomiast mówiłem na Komisji Spraw Zagran. o rzucaniu kamieni. Na tej rozbieżności opiera redakcja „Przeglądu Wil.” swój nieco beceremonjalny domysł, powątpiewając przytem, aby studenci okazali tak małą troskliwość o całość własności państwowej (wagonu), którą mogli kamieniami uszkodzić.

Nie mogę wchodzić w tak subtelne rozstrząsanie stosunku studentów do własności państwowej, natomiast fakt rzucania w wagon kamieniami potwierdził w rozmowie ze mną jeden z członków polskiej delegacji. Fakt ten zresztą znajduje również potwierdzenie — o ile tamto redakcji „Przeglądu Wil.” nie wystarczy — w arty-

kule wstępnym półurzędowi litewskiej „Lietuvos Aidas” z dn. 10-V r. b., który zawiera potępienie zająca i ostrzeżenie pod adresem studentów.

Wreszcie w artykule wstępnym p. t. „O prawa historyczne” przechodzi p. redaktor „Przeglądu Wileńskiego” na tory polemiki osobistej, czyniąc ze mnie nieledwie wroga narodu litewskiego i jego państwowości. Odpowiedni ustęp artykułu brzmi: „Ale tylko człowiek uprzedzony i zaślepiiony niechęcią może utrzymywać, jak to czyni p. Okulicz, że nacjonalizm litewski po wsze czasy będą cechowały skrajną wyłączność i ciasnotą pojęć”.

Z łatwością mógłbym odwrócić ten zarzut w stronę P. Redaktora „Prz. Wil.”, powołując się na jego niejednokrotnie jak najbardziej negatywne kwalifikowanie polskiego nacjonalizmu, jako czynnika, który zawsze destrukcyjnym pozostanie.

Nie czynię jednak tego z dwóch powodów: po pierwsze dlatego, że nigdy i nigdzie w sposób wyżej podany swego zdania o nacjonalizmie litewskim nie wyrażałem, po drugie dlatego, że tam pism nie uważałem za teren odpowiedzi do rzucania inwektyw osobistych. Każdy nacjonalizm, uosobiony w polityce państwowej, jest dla mnie zupełnie obcy, zarówno polski, jak litewski, każdy z nich cechuje „wyłączność i ciasnota pojęć”. Licząc się natomiast z faktem, że oba istnieją i swój wpływ na politykę tych państw w mniejszym lub większym stopniu wywierają, twierdzę, że w polityce litewskiej Polski jest obecnie mniej elementów nacjonalizmu, niż w polityce polskiej Litwy.

P. Redaktor „Prz. Wil.” znacznie przychylniej ocenia nacjonalizm litewski, niż polski (vide art. p. t. „Tlejące węgle” w Nr. 10 z 27.V. r. b.). Wolno mu tej tezy dowodzić i nie będę z tego powodu oskarżał go o „uprzedzenie i zaślepienie niechęcią” wobec pewnych właściwości narodowej psychiki polskiej. Ale niechże i ze swej strony pozwoli innym mówić sine ira o nacjonalizmie litewskim i krytyki tegoż nie utożsamia z „uprzedzeniem i niechęcią” względem narodu litewskiego i spraw jego. W przeciwnym razie polemika na te tematy stanie się nietylko przykra i nieszczerą, ale też i najzupełniej bezcelową.

Kazimierz Okulicz.

Demagogja opozycji.

Prasa narodowo-demokratyczna od paru dni usiłuje wykorzystywać głosowanie klubu senackiego B. B. nad znanym okólnikiem w sprawie przymusu praktyk religijnych w szkołach, jako temat do insynuowania tym członkom klubu B. B., którzy głosowali przeciw okólnikowi, niedoceniańca znaczenia wychowania religijnego młodzieży katolickiej w szkołach. Takie przedstawienie sprawy jest z gruntu fałszywe. Klub senacki miał wolną rękę przy głosowaniu nad rezolucjami. Ustępy okólnika, o którym mowa, budziły już dawniej u wielu osób zastrzeżenia z punktu widzenia organizacyjnego, jak i obawy co do skuteczności metod wychowania religijnego przez ten okólnik wprowadzonych. Motywem zastrzeżeń tych nie była bynajmniej jakakolwiek niechęć do Kościoła, lecz oczywiście względ organizacyjny. Dlatego też przedstawianie głosowania senatorów klubu B.B. nad okólnikiem przez prasę endecką traktować należy jako zwyczajną demagogiczną tendencję, całkowicie niezgodną z prawdą, a obliczoną na łatwowierność. Poważna opinia nie wierzy, by w fakcie głosowania miała się ujawniać dążność do wywołania momentów walki z Kościołem. Kłamstwo endeckie jest zbyt grube.

Rokowania polsko-litewskie.

Wspólny komunikat.

KOWNO, 28.VI. (Pat). Ogłoszono wspólny komunikat polsko-litewski następującej treści:

Komisja polsko-litewska dla sprawy bezpieczeństwa i odszkodowań wznosiła swoje prace w Kownie w dniu 28 b. m. W ciągu dzisiejszego pierwszego posiedzenia plenarnego pod przewodnictwem p. Baludisa przewodniczącego komisji litewskiej, tenże zakomunikował komisji polskiej tekst projektu traktatu między Polską a Litwą doręczonego oficjalnie rządowi polskiemu za pośrednictwem poselstwa polskiego w Berlinie.

Strona polska odczytała odpowiedź na deklarację komisji litewskiej w sprawie projektu polskiego traktatu o nieagresji i traktatu koncyliacyjno-arbitrażowego. Doręczyła ona również komisji litewskiej wykazy strat wyrządzonych rządowi polskiemu przez napady litewskie. We wspólnym porozumieniu ustalono, że pretensje polskie będą poddane zbadaniu przez ekspertów komisji.

Data przyszłego posiedzenia plenarnego ustalona będzie przez przewodniczących obu delegacji.

Obrazy podkomisji rozrachunkowej.

KOWNO, 28. VI. (Pat). Dzisiaj popołudniu odbyło się informacyjne zebranie ekspertów rozrachunkowej podkomisji litewsko-polskiej komisji do spraw odszkodowań i bezpieczeństwa. Ekspert polski na tem zebraniu wyjaśnił szczegóły pretensyj odszkodowawczych zgłoszonych przez stronę polską. W sobotę 30 b. m. odbędzie się ponowne plenarne posiedzenie komisji polsko-litewskiej do spraw odszkodowawczych i bezpieczeństwa. Posiedzenie to poświęcone będzie przedewszystkiem sprawom obrachunkowym, nad którymi prowadzona będzie ogólna dyskusja.

Obrazy w Warszawie.

WARSZAWA, 28.VI. (Pat). Dzisiaj o godz. 11 min. 30 przewodniczący delegacji litewskiej min. Szumilowski wyzyte rady Szumilowskiemu podczas której ustalono, że plenarne posiedzenie komisji odbędzie się w sobotę o godz. 11-ej w pałacu Prezydium Rady Ministrów. Kolejne przewodnictwo podczas obrad przypada Polsce, a więc przewodniczyć będzie radca Szumilowski.

NOWY RZĄD RZESZY.

Muller złożył dymisję.

BERLIN, 28.VI. (Pat). Poseł Herman Müller był dzisiaj o godz. 10 rano na posłuchaniu u Prezydenta Hindenburga.

Według niepotwierdzonych przypuszczeń części prasy berlińskiej Müller złożył miał podczas swej audjencji swą misję w ręce Prezydenta. Być jednak może, jak donoszą dzienniki, że w ostatniej chwili dojdzie jeszcze do jakiegoś kompromisu z centrum, które odmówiło przyjęcia teki skarbu, a żąda w dalszym ciągu teki spraw wewnętrznych oraz teki komunikacji i terenów okupowanych.

Kancelerzem Herman Müller.

BERLIN, 28. VI. (Pat). W ciągu dzisiejszego dnia poseł socjalistyczny Muller zakończył rokowania o utworzenie gabinetu Rzeszy Niemieckiej z poszczególnymi postaciami i o godzinie 5-ej popołudniu przedłożył Prezydentowi Hindenburgowi następującą listę nowego rządu: Herman Muller — socjalista — obejmuje urząd kancлера, b. pruski minister Spraw Wewnętrznych socjalista Sewering — tekę spraw wewnętrznych, socjalista Wissel — tekę Pracy, socjalista Hilferding — finansów, przewodniczący frakcji centrum pos. Guerdard — tekę terytorjów okupowanych i komunikacji, Stresemann (niem. partja lud.) — sprawy zagraniczne, Curtius (niem. partja lud.) — tekę gospodarki, przewodniczący partji demokratycznej Koch — sprawiedliwości, demokraci Dietrich tekę wyżywienia, Schaetzel (baw. partja lud.) tekę poczty, wreszcie bezpartyjny Groener — tekę Reichswehry.

Prezydent Rzeszy Hindenburg zamianował Hermana Mullera kanclerzem Rzeszy i na wniosek nowego kancлера zatwierdził powyższy skład gabinetu.

We wtorek o godz. 3-ej popołudniu odbędzie się posiedzenie Reichstagu. Na porządku dziennym deklaracja nowego rządu, a następnego dnia 4-w lub trzydniowa dyskusja nad tem oświadczeniem. Po dyskusji parlament będzie odroczone do jesieni i możliwym jest, że przed odroczeniem załatwi jeszcze kwestję amnestji.

Prasa berlińska uważa utworzenie gabinetu Mullera jako rozwiązanie prowizoryczne przesilenia. Jedyne „Vossische Zig” oświadcza kategorycznie, że gabinet nie jest żadnym prowizorium ponieważ opiera się na partjach wielkiej koalicji i jest we właściwym tego słowa znaczeniu rządem parlamentarnym. „Germania” — organ centrum — oświadcza, że frakcja centrowa nie

czuje się bynajmniej związana z gabinetem i że stanowisko jej wobec votum zaufania będzie zależne od deklaracji rządowej. Organ niemieckiej partji ludowej „Tagliche Rundschau” przepowiada, że gabinet będzie w jesieni poddany rekonstrukcji w kierunku stworzenia dla niego silnej podstawy koalicyjnej.

Poszukiwanie Amundsena.

OSLO, 28.VI. Pat. Na ekspedycję ratowniczą mającą na celu poszukiwanie zaginionego Amundsena zebrano drogą składek 34 tys. koron. Lotnicy norwescy przeszukali tereny północne, położone na wschód od wyspy Niedźwiedziej, jednakże bez rezultatu. Rzecznicy uważają sytuację za poważną.

Konferencja Kelloga z ambasadorem francuskim Claudelem.

WASZYNGTON, 28.VI. (Pat.) Sekretarz stanu Spraw Zagranicznych Kellog odbył konferencję z ambasadorem francuskim Claudelem, który jednakże nie poczynił żadnych oświadczeń co do projektu paktu potępiającego wojnę.

W odbytej następnie rozmowie z dziennikarzami Kellog odmówił komentowania swej konferencji z Claudelem oświadczył jednak, że Claudel oznajmił mu iż wybiera się w najbliższym czasie do Francji. Pozatem Kellog oświadczył, że niema bynajmniej zamiaru udawać się w najbliższej przyszłości do Paryża celem podpisania paktu.

O uznanie przez mocarstwa Chin nacjonalistycznych.

SZAGHAJ 28.VI. (Pat.) Nacjonalistyczny minister Spraw Zagranicznych Wang mówił o sprawie uznania nacjonalistycznych Chin przez obecne mocarstwa oświadczył, że uznanie to byłoby tylko zwykłą formalnością, wszystkie bowiem dyplomatyczne placówki chińskie zagranicą grupują się pod sztandarem nacjonalistycznym.

Skutki katastrofy kolejowej.

LONDYN, 28.VI. (Pat.) We wczorajszej katastrofie kolejowej, która się wydarzyła na północ od Darlington zginęło lub odniosło rany więcej osób aniżeli poprzednio obliczano. Według dotychczasowych obliczeń śmierć poniosło 22 podróżnych, a ciężkich obrażeń doznało 27. Wśród zabitych przeważają kobiety.

Akcje ratowniczą utrudniały ciemności, gdyż katastrofa wydarzyła się o północy. Wiadomość o nieszczęściu wywołała wszędzie przynębiające wrażenie. Podobna groźna katastrofa wydarzyła się przed 13 laty.

Dzień polityczny.

Wczoraj o g. 12 zebrał się na Zamku członkowie nowomianowanego gabinetu z p. Bartlem na czele. Nieobecny był jedynie minister Spraw Zagr. Zaleski, który z powodu choroby przybyć nie mógł na Zamek oraz p. minister Spraw Wojsk. Marszałek Piłsudski.

O godz. 12.10 pan Marszałek przybył jednak na Zamek dla złożenia przepisanej przysięgi w ręce Prezydenta Rzplitej. W tym samym czasie złożyli przysięgę wszyscy ministrowie nowoutworzonego gabinetu, a wraz z nimi pp.: inż. Kühn, minister Komunikacji i dr. Switalski, minister Oświaty, jako nowomianowani członkowie gabinetu prof. dr. Kazimierz Bartla.

Wczoraj o godzinie 6 popołudniu przybył premier Bartel w towarzystwie por. Zawilichowskiego do gmachu Sejmu Izłożył wizytę marsz. Daszyńskiemu. Wizyta trwała przeszło godzinę. W rozmowie poruszane były sprawy stosunku Sejmu do Rządu oraz program prac sesji jesiennej.

Dn. 28 bm. o g. 14 przybył do gmachu M-stwa Komunikacji nowomianowany minister Komunikacji inż. Kühn. P. minister po przejęciu urzędowania i dłuższej rozmowie z podsekretarzem stanu M-stwa Komunikacji inż. Czapskim, przyjął na posłuchaniu dyrektorów departamentów i naczelników samodzielnych wydziałów Ministerstwa.

Jak się dowiadujemy, w związku z wyjazdem Marszałka Piłsudskiego na dłuższy urlop wypoczynkowy wyleciał wczoraj rano samolotem do Rumunii płk. Beck w poszukiwaniu odpowiedniej miejscowości. Prawdopodobnie Marszałek uda się do jednej z miejscowości kuracyjnych w Rumunii, choć nie jest wykluczone, że wyjedzie na urlop wypoczynkowy do Francji. Wyjazd Marszałka Piłsudskiego nastąpi w ciągu pierwszych dni lipca, natomiast wyjazd prem. Bartla — z końcem lipca lub początkiem sierpnia. Prem. Bartel spędzi urlop we Francji południowej. Podczas nieobecności prem. Bartla zastępować go będzie min. Moraczewski.

W dniu wczorajszym toczyły się rokowania polsko-litewskie w sprawach kolejowych i tranzytu.

W kołach politycznych utrzymują, iż w ciągu najbliższych dni zostanie ogłoszona w Dz. U. rządowa ustawa amnestyjna, uchwalona przez obie izby.

Prezes klubu parlamentarnego Bezpartyjnego Bloku poseł płk. Walery Stawek wyjechał onegdaj w towarzystwie generalnego sekretarza B. B. d-ra Dolanowskiego na objazd szeregu miast i miejscowości Rzeczypospolitej w związku z programem terminami zjazdów, zebrań i konferencji regionalnych. Jak wiadomo, zjazdy te odbywać się będą przez całościenny okres lipca.

Na czas rozjazdów terenowych preza Stawka zastępować będzie na terenie klubu p. poseł płk. Adolf Maciasza, zaś generalnego sekretarza zastępuje p. dr. Alfr. Birkenmayer.

Wczorajszej nocy w powrotnej drodze z Warszawy do Gręboszowa zastąpił nagłe w pociągu sen. Jakub Bojko. Zawiadomiona z drogi telefonicznie stacja Pogotowia Ratunkowego w Krakowie wysłała na dworzec kolejowy lekarza dyżurnego, który udzielił sen. Bojce pomocy lekarskiej. Sen. Bojko odejść następnie pociągiem do rodziny do Gręboszowa.

Wczoraj wieczorem wyjechała z Warszawy delegacja polska na kongres unij i towarzystw Ligi Narodów, który odbędzie się 31 b. m. Przewodniczą delegacji poseł Loewenhertz.

Radca woj. poznańskiego p. Zakrzewski mianowany został komisarzem rządu Rzplitej do likwidacji spraw granicznych polsko-niemieckich. P. Zakrzewski zajmie się załatwieniem spraw, które nie zostały jeszcze zakończone po śmierci s.p. Kaczorowskiego, delegata rządu do powyższych rokowań.

W skład syndykatu banków, które z Pocztową Kasą Oszczędności na czele objęły wydaną obecnie 4 proc. państwową pożyczkę premjową inwestycyjną, wchodzi również Bank Ziemiański w Warszawie.

Zainteresowanie publiczności pożyczką jest niebywałe. Do wszystkich banków przyjmujących zapisy na obligacje napływają zgłoszenia subskrypcyjne w dużej ilości, tak, iż wyłożona do sprzedaży kwota pożyczki zostanie przed oznaczonym terminem pokryta ze znaczną nadwyżką.

REFORMA ADMINISTRACJI.

Uważaliśmy za pożyteczne i aktualne skorzystać z uprzejmie nam nadanego artykułu, aby w krótkim streszczeniu zapoznać szerszy ogół z głównymi zasadami i strukturą władz administracyjnych, po ich zreorganizowaniu w okresie ubiegłego roku na podstawie kilku rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z mocą ustawy.

Obecny okres administracji spraw wewnętrznych możnaby słusznie nazwać okresem reformy. Naczelnym bowiem zadaniem obecnego rządu jest zasadnicza reforma administracji tak pod względem organizacyjnym i proceduralnym, jak i pod względem ducha, wyrażającego się w odmiennym niż dawniej stosunku władzy do ludności oraz w odmiennej metodzie pracy. Takie to tezy wygłosił w Sejmie w dniu 10-V r. b. obecny minister Spraw Wewnętrznych.

Realizacją postulatów reformy administracji wprowadza cały szereg nowych rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej, na czele:

- 1) z rozporządzeniem z 19-I 1928 o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej, t. j. Urzędów Wojewódzkich i Starostw (Dz. Ust. R. P. Nr. 11 p. 86 z 1928).
- 2) o postępowaniu administracyjnym (Dz. Ust. R. P. Nr. 36 poz. 341 z 1928).
- 3) o postępowaniu przymusowym w administracji t. j. o egzekucji administracyjnej (Dz. Ust. R. P. Nr. 36 poz. 342 z 1928).
- 4) o postępowaniu karno-administracyjnym (Dz. Ust. R. P. Nr. 38 poz. 365) i
- 5) o policji.

Rozporządzenia powyższe Prezydenta Rzeczypospolitej wydane na zasadzie art. 44 Konstytucji z 2-VIII 1926 i na zasadzie ustawy z 2-VIII 1928 i posiadają moc ustaw.

Mają one ważne znaczenie dla całej ludności Rzeczypospolitej należało się więc zapoznać z ich zasadniczymi postanowieniami, w szczególności z tymi przepisami, które mają praktyczne znaczenie i z którymi obywatele codziennie się mogą w życiu zetknąć. Z tego powodu przedstawiemy się z nimi w sposób czytelny, a więc przedewszystkiem z rozporządzeniem o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej.

Rozporządzenie to, posiadające moc ustawy, wprowadza na obszarze całego Państwa Polskiego (za wyjątkiem Śląska) jednolity ustroj i organizację Urzędów Wojewódzkich i Starostw, utrzymując podział na 15 Województw: Warszawskie, Lubelskie, Łódzkie, Białostockie, Kieleckie, Krakowskie, Łwowski, Stanisławowski, Tarnopolskie, Poznańskie, Pomorskie, Wołyńskie, Nowogrodzkie, Poleskie i Wileńskie.

Władzami administracji ogólnej są Wojewodowie, Komisarze Rządu na miasto Warszawy, Starostowie powiatowi i grodzcy, tudzież organa komunalne, spełniające na zasadzie przepisów prawnych zadania władz administracji ogólnej.

Rozporządzenie powyższe realizuje przewidziane w naszej Konstytucji zasady organizacji władz, a w szczególności:

- 1) zasadę zespolenia władz,
- 2) zasadę dekoncentracji kompetencji,
- 3) zasadę udziału czynnika obywatelskiego w administracji.

Na czym polegają te zasady? ad 1) Zasada zespolenia polega na łączeniu w rękę Wojewody, względnie Starosty całego szeregu spraw z dziedziny wszelkiego rodzaju administracji, które w III cie instancji podlegają różnym Ministerstwom. Tu należą sprawy administracji: przemysłowej i handlowej, rolniczej, opieki społecznej i pośrednictwa pracy, robót publicznych, spraw wyznaniowych, oraz spraw sztuki i kultury (ochronyabytków i t. d.).

ad 2) Zasada dekoncentracji kompetencji polega znowu na przeniesieniu atrybucji z władz wyższych na niższe. Dekoncentracja ma wielkie znaczenie praktyczne, gdyż zrywa z zasadą załatwiania spraw często drobnych aż przez ministerstwa, co powodowało niekiedy dłuższe wyczekiwanie przez obywateli na decyzje władz naczelną.

ad 3) Zasada udziału czynnika obywatelskiego w administracji została przeprowadzona przez powołanie do współdziałania z wojewodą (wzgl. starostą) w wykonywaniu zadań administracji ogólnej czynnika obywatelskiego, reprezentowanego przez organa samorządu wojewódzkiego (powiatowego). Do czasu zaś zorganizowa-

nia samorządu wojewódzkiego tworzy się przy wojewodzie radę wojewódzką i wydział wojewódzki, t. j. organy pochodzące z wyborów, powołane w zasadzie do wydawania opinii, a w wypadkach w ustawach przewidzianych posiadające głos stanowczy.

Wojewoda jest przedstawicielem Rządu i jako taki reprezentuje Rząd przy uroczystych wystąpieniach, zgadzania działalności całej administracji państwowej na obszarze województwa w myśl zasadniczej linii działalności Rządu, jako szef administracji ogólnej zarząda Województwem w zakresie administracji Min. Spraw Wewn.; do zakresu działania wojewody jako szefa administracji należą sprawy t. zw. zespolonych urzędów wymienione wyżej w p. ad 1).

Podobny zakres działania, jaki wojewoda posiada na terenie województwa, przysługują starostom na terenie powiatu.

Wojewoda ma prawo wydawania: a) rozporządzeń wykonawczych w wypadkach przewidzianych w poszczególnych przepisach, lub w razie przekazania tych spraw przez ministrów, b) rozporządzeń porządkowych w celu ochrony bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego w wypadkach nieuregulowanych osobnymi przepisami prawnymi.

Poza urzędową siedzibą starosty może być ustanowiony organ, uprawniony do stałego spełniania na oznaczonym obszarze zadań administracyjnych. Dla ułatwienia pracy oraz utrzymania ścisłego i jednolitego stosunku między władzami administracyjnymi, a ludnością mogą być niektóre sprawy załatwane perdyktorem poza miejscem urzędowej siedziby starosty przez specjalnych delegowanych urzędników.

Omawiane przepisy prawne tchną nowoczesnym duchem reformy administracji i jako rys zasadniczy—mają na względzie: przedewszystkiem interes ludności, spragniętej administracji z życiem codziennym, ułatwienie zetknięcia się urzędów z ludnością i jej potrzebami, tudzież współdziałanie z władzami czynnika obywatelskiego.

Witold Reiss.

Sytuacja finansowa Polski.

PARYŻ, 28. VI. (Pat.) „E e Nouvelle” zamieszcza obszerny artykuł Maurycego Boullieux Lafont, wiceprezesa Izby Deputowanych i członka komisji finansowej, poświęcony finansowej sytuacji Polski. Autor analizuje szczegółowo ostatni raport p. Deveya, podziela całkowicie jego optymizm i zaznacza, że wszystko wskazuje na to, że wywoływanie amerykańskiego są zgodne z rzeczywistością. Polityka sanacji finansów, prowadzona z taką wytrwałością w Warszawie zapewniła finansom Polski oparcie na niewzruszonych podstawach, niema więc nic dziwnego w tem, że doskonale sukcesy gospodarcze Polski wywołują coraz większe zainteresowanie kół gospodarczych.

U wrót Canossy.

Prezjducent centralnej komisji kontroli partii komunistycznej ZSRR zdecydował przyjąć z powrotem do partii Zimnowiewa, Kaljewa, Jewdokimowa, Łaszewicza i 35 innych byłych opozycjonistów. W motywach decyzji powiedziano, że wszyscy wzmiankowani nadstawili oświadczenie, w którym przyznają się do popełnionych przez siebie zasadniczych błędów, odrzucają ostatecznie ideę platformy Trockiego, potępiają działalność rozłamową opozycji i zobowiązują się podporządkować wszystkim decyzjom komunistycznej partii ZSRR i międzynarodowki komunistycznej.

Kryzys gabinetowy w Jugosławii.

Z Białogrodu donoszą: z powodu święta narodowego rokowania w sprawie utworzenia nowego gabinetu zostały odroczone do końca tygodnia. Frakcja socjalno-demokratyczna postanowiła odwołać swego jedynego postać do Skupszczyzny Słowackiej. Zdaniem tego stronnictwa rozpisanie nowych wyborów jest jedynym wyjściem z obecnej trudnej sytuacji. Staa zdrowia Stefana Radzicza polepsza się, jednak według opinii lekarzy niebezpieczeństwo jeszcze nie zostało całkowicie usunięte.

choragiew zaczęła pochłonięto zdradziecko, pod lód wzięło i zgubiło, niewierne, wrogowi litemu na radość. Dziś inaczej. Oto za dni parę pójdą tym samym Batorowym szlakiem ryccyżki inne, a przecie tamtych potomki nie-rodzone. Nie na wojnę pójdą, oni do wojny dalekiej i niewiadomej jeszcze—do pie- ro się przygotowują. A to przygotowanie, te próby wytrzymałości, tężyzny i siły przypominają coś nieśco dawne ryccyżskie turnieje, które przecie także wojną były na niby, a do wojny prawdziwej przygotowywały.

Fachowcy sportowi, panowie od przysposobienia wojskowego, piszą i mówią o marszu szlakiem Batorowego, używają całego skomplikowanego aparatu terminów i zwrotów; na swój sposób oceniają sprawność i zdatność sportową czy wojskową poszczególnych drużyn i samego marszu znaczenie. Wolnemu pocię, patrzącemu się z boku, niechże wolno będzie ująć sprawę po swojemu.

Pięknym jest dla mnie przedewszystkiem ten rozmach, to pokonywanie prze-

Międzynarodowy kongres pokoju.

WARSZAWA, 28. VI. Pat. Międzynarodowy kongres pokoju zebrał się dzisiaj na trzecie plenarne posiedzenie pod przewodnictwem prezesa Thugutta i prezydenta Lafontainea. Po dyskusji kongres uchwalił rezolucję. Kongres stwierdza, że stosowanie siły w wypadku wybuchu zbrojnych walk wewnętrznych powinno być potępione w tym samym stopniu, jak w wypadku konfliktu zewnętrznego, międzynarodowego. Kongres uważa wojnę domową za taką samą zbrodnię, jak wojnę międzynarodową. Dostarczanie broni i amunicji stronom walczącym powinno być w obu wypadkach zabronione. Ochrony bezpieczeństwa życia i mienia cudzoziemców zamieszkujących terytorium niszczone przez wojnę domową winna się podjąć Liga Narodów. 26 kongres pokoju wyraża uczucie sympatii dla Chin, dążących do odzyskania całkowitej wolności politycznej. Ubolewa że wysiłkiem tym towarzyszy użycie siły fizycznej na obszarze terytorium Chin tłumaczy jednak ten fakt niezręcznością akcji oraz interwencji wielkich mocarstw. Kongres spodziewa się, że pacyficyści będą mogli przystąpić z pomocą Chinom w sprawie odzyskania przez nie wolności przez bezinteresowną akcją na polu poznania warunków gospodarczych i społecznych olbrzymiego państwa chińskiego.

Dalej przysłała na porządek dzienny następująca rezolucja, dotycząca mniejszości narodowych. 26 kongres pokoju z niepokojem i zdumieniem stwierdza fakt niepraktykowania przesładowi politycznych i narodowych na Bałkanach, co dotyczy wydarzeń jakie miały miejsce w Rumunii, Bułgarii i Jugosławii. Kongres protestuje przeciw terrorystycznym metodom stosowanym na Bałkanach i zobowiązuje się uczynić wszystko, aby okazać pomoc ofiarom tych metód i wyrazić im swoją sympatię.

Powysza rezolucja została odrzucona po dłuższej dyskusji, w czasie której delegat Gerlach wykazywał, że jest rzeczą niemożliwą, aby kongres wydawał werdykt,

opierając się na informacjach, co do wiarygodności których niema bezwzględnej pewności.

Współpraca Parlamentu z Rządem.

Wywiad z marszałkiem Sejmu p. Daszyńskim.

Znany dziennikarz duński dr. Karol Boegholm zamieścił w „Baltische Presse” z dn. 26-go b. m. wywiad z marszałkiem Sejmu Daszyńskim. Na wstępie przytacza dr. Boegholm słowa marszałka Daszyńskiego, poświęcone dawnym latom walki, w której brał udział razem z marszałkiem Piłsudskim. „Byliśmy wówczas dobrymi kolegami i staliśmy blisko siebie. Dziś pozostaliśmy przyjaciółmi, nie mogliśmy zapomnieć nigdy dawnych czasów”. Na pytanie dr. Boegholma co do parlamentarnej przyszłości Rzeczypospolitej Polskiej, marsz. Daszyński oświadczył, że w tej sprawie krąży wiele bezsensownych wiadomości. „Jako marszałek Sejmu polskiego jestem zadowolony, że mogę skorygować tego rodzaju fałszywe opinie. Sejm polski nie tylko egzystuje, ale pracuje i pilnie ze świadomością celu”. Podkreśliłszy zadania, wykonane przez Sejm w ostatnich miesiącach, marszałek Daszyński stwierdził, że Sejm nie tylko pilnie pracuje, ale w pracach swych doznaje poparcia ze strony rządu. Ze szczególnym naciskiem marszałek Daszyński podkreślił, że rząd marszałka Piłsudskiego dostarczał zawsze poszczególnym komisjom sejmowym najdokładniejszych wyjaśnień i materiałów. „Rząd zatem oświadczył marszałek Daszyński — i Sejm polski pracują lojalnie razem i to jest rzecz najważniejsza”. Na pytanie dr. Boegholma, czy wyboru jego nie należy uważać za pewną demonstrację ze strony nowego Sejmu przeciwko rządowi marszałek Daszyński odpowiedział: „Wybór mój nie może być w żadnym kierunku uważany za demonstrację. Był on tylko jedną z czynności swobodnie wybierającego parlamentu. Ja oświadczyć nie widzę w tem żadnego charakteru demonstracyjnego i nie kandydowałem po to, aby wytworzyć napięcie pomiędzy rządem a parlamentem. Wręcz przeciwnie, w tym wypadku chodziło o prostą o wykonanie autonomicznego prawa Sejmu”. Na dalsze zapytanie do jakiego stopnia PPS byłaby gotowa do współpracy z obecnym rządem, marszałek Daszyński odpowiedział: „Próby utworzenia

stałej większości do tej pory nie zostały podjęte. I nie znam żadnych konkretnych zamiarów rządu, nie widziałem żadnych pośrednich propozycji i czekam na nie”. Następnie dr. Boegholm poruszył w rozmowie z marszałkiem Daszyńskim politykę zagraniczną PPS. Marszałek Daszyński podkreślił przy tej sposobności, że w sprawie t. zw. korytarza polskiego we wszystkich partiach polskich istnieje zgodna opinia. Wszystkie stronnictwa polskie są zdania, że korytarz polski jest obszarem czysto polskim i na ten temat niema żadnej dyskusji.

Wywiad z przewodniczącym B. B. W. z R. pułk. Stawkiem.

Dziennikarz duński dr. Boegholm, który ogłosił już szereg wywiadów z różnymi wybitnymi osobistościami politycznymi w Polsce zamieszcza we wczorajszym numerze „Baltische Presse” wywiad z przewodniczącym Bezparyjnego Bloku Współpracy z Rządem pułk. Stawkiem. Zapytany o swoje stanowisko wobec parlamentarizmu pułk. Stawek odpowiedział między innymi: „Celem polityki musi być nie uprwanie opozycji, nie rzucanie mas na ulicę, lecz prowadzenie produktywnej i pozytywnej pracy. Rząd musi reprezentować nie partię lecz naród, dlatego też my, którzy reprezentujemy nową Polskę chcemy przejść od programów partyjnych do realnych problemów narodu i dnia. Każda podstawa polityczna do pewnego stopnia musi być kompromisem, chodzi bowiem o współpracę i współdziałanie najrozmaitszych interesów. Bezparyjny Blok Współpracy z Rządem składa się z najrozmaitszych elementów, podkreślam przytem, że reprezentowane są w nim wszystkie narodowości państwa polskiego”.

Na uwagę korespondenta, że wybory przyniosły poważne wzmocnienie się lewicy pułk. Stawek odpowiedział: „Partie lewicowe, a przedewszystkiem socjalno-demokraci, radykalna partia chłopska i Wyzwolenie sły do wyborów pod firmą zwolenników marszałka Piłsudskiego. To też dzisiaj partje te rozumieją, że oszukali swoich wyborców i że w razie rozwiązania parlamentu partje te straciłyby swoich wyborców masowo, czego dowód daly przy ostatnich wyborach partje prawicowe”. Na

zapytanie co do dalszych losów parlamentarizmu w Polsce pułk. Stawek odpowiedział: „Marszałek Piłsudski powiedział sam, że parlament jest pożyteczny i że będzie występował na rzecz jego zachowania. Obecna polityka marszałka jest przede- próbą mającą wykazać czy sanacja polskiego parlamentarizmu jest możliwa, czy też nie. Jeżeli tak, to dobrze”. W dalszym ciągu korespondent przedstawił pułk. Stawkowi treść swojej rozmowy z marszałkiem Sejmu Daszyńskim, wyrażając przytem swoją opinię, że marszałek Daszyński pragnie współpracować z rządem. Na to oświadczył pułk. Stawek: „Co się tyczy współpracy z partjami lewicowymi to mogę powiedzieć, że Bezparyjny Blok znajduje się w tak zwanej splendid isolation i że niema żadnej potrzeby zrezygnować ze swego stanowiska. Nasza pozycja jest zbyt silna, ażebyśmy potrzebowali błagać inne stronnictwa o współpracę, reszta stronnictwa te wiedzą bardzo dobrze, gdzie mogą nas znaleźć. Zmierzamy do tego, ażeby parlament doprowadzić do zrozumienia, że musi albo ustosunkować się pozytywnie do twórczej pracy państwowej, albo doprowadzić parlament do upadku”.

Z całej Polski.

— Prof. Herbaczewski w radiowej audycji literackiej. Wczoraj o g. 17,45 na radiostacji warszawskiej podczas audycji mówił prof. uniw. kowieńskiego znany propagator zbliżenia polsko-łitewskiego Józef Albin Herbaczewski, który przybył do Polski na zaproszenie „Pen” klubu. Mówił on o „Współczesnej literaturze litewskiej”.

— Powróć p. Witolda Giełżyńskiego. Prezes Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich, p. Witold Giełżyński, po kilkudniowym pobycie w Hołandji, Francji, Belgii i Niemczech powrócił do Warszawy.

— Marszałek Piłsudski przyjął protektorat nad zjazdem Sybiraków. Marszałek Piłsudski przyjął protektorat nad zjazdem Sybiraków, który rozpoczyna obrady dziś dnia 29-go b. m. Obrady odbywać się będą w Politechnice Warszawskiej, przewodniczy im poseł A. Anusz.

W drugi dzień obrad, t. zn. 30 b. m. wieczorem, uczestnicy zjazdu udadzą się do Brzeźcia n-B na święto 82-go pułku piechoty (dawnego 1-go pułku syberyjskiego im. Kościuszki), wyznaczone na dzień 1-go lipca. Na święto to przybędzie Pan Prezydent Rzeczypospolitej i gen. Sosnkowski, jako reprezentant Marszałka Piłsudskiego. Sybiracy zjazdem swoim rozpoczynają pierwszy szereg obchodów, związanych z 10-tą rocznicą odzyskania niepodległości Polski. Nad jej utrataniem położyli niemałe zasługi żołnierze syberyjski, zwłaszcza w bojach pod Serockiem. W walkach tych brała udział brigada syberyjska (wcielona do 3-ej armji) utworzona z rozbitków dawnej dywizji polskiej na Syberji, które po trudach i znojach i długiej tułaczce zdołały powrócić do kraju.

Okradzenie Kasy w Katowicach.

Wczorajszej nocy nieznanymi sprawcy włamali się do lokalu Górnoląskiej Przemysłowo-Budowlanej Spółki Akcyjnej przy ul. Powstańców i rozbili przy pomocy raka kasę, z której zrabowali 70 do 80 tys. złotych gotówką, potem dostali się do sąsiedniego pokoju, w którym z drugiej kasy przy pomocy klucza, znalezionej w biurku, zabrali około 25 tys. zł. gotówką. Poszkodowana firma przetrzała 10 tys. złotych nagrody dla osoby, która w jakikolwiek sposób przyczyni się do wyśledzenia sprawców i odebrania skradzionej gotówki.

Kronika telegraficzna.

— Zmarł w Krakowie onegdaj dr. Józef Reinhold, profesor prawa karnego w Uniwersytecie Jagiellońskim w 44 roku życia.

— Konferencja królów. Król Alfons hiszpański, który od dwóch dni bawi na kuracji w Cours (jak donosi o tem wiadenska „Noue frelle Presse” z Paryża) pojedzie przez Paryż do Londynu, gdzie będzie miał ważną konferencję z królem Jerzym i rządem angielskim. Konferencja dotyczyć będzie pewnych spornych punktów nowego układu tangerskiego.

— Francuscy radykalni socjaliści wyrażają votum ufności rządowi. Z Paryża donoszą: Grupa radykałów socjalistów Izby Deputowanych postanowiła znaczną większość głosów opowiedzieć się za wnioskiem o wyrażenie rządowi ufania.

Silne lotnictwo—to potęga państwa!

wego. Więc: Strzelec, Młodzież Polska, Harcerze. Wojsko jak wojsko. Od tego jest, żeby takie rzeczy robić umiało. Biorą tych rekrutów, ćwiczą ich, no—to wyćwiczyli. Sympatia lalka — cywila mimowoli błętnie raczej ku organizacjom przysposobienia wojskowego. Ku tym chłopcom, których pociągnęła do ciężkiego twardego szkolenia się jedynie dobra wola i gorące umiłowanie Ojczyzny, której granic bronić chcą być gotowi. A pozaatem organizację p. w. obejmują młodzież w wieku przedpoborowym. Dla młodzieży, niepełnie jeszcze rozwiniętych organizmów wysiłek jest tem cięższy, zwycięstwo tem chlubniejsze.

Niechże się licznie zgromadzi publiczność na placu, by ich powitać, serdecznie powitać. Niechże im miasto pokaże, że się ich sprawami przejmuje gorąco. To przysięż obrońcy nasi.

Wanda Niedziałkowska-Dobaczewska.

Batorowym szlakiem.

Ta właśnie droga, a nie żadna inna, z Wilna na Mickuną, Michaliszki i dalej przez kraj olbrzymich jezior, chadzał Batory na czele skrzydatego rycerstwa pod Psków. Tędy przesuwaly się zbrojne i strojne kolumny, z pancerzami srebrzystymi lyskając pod słońcem. Jakże to pięknie wyglądać musiało. Szumiały orle skrzydła na ramion hussarzy i furkotaly na wietrze barwne proporczyki, powlewały miarowo w takt końskiego kroku lamparcie skóry na barkach ryccyżskich. Dudniała ziemia pod ciężarem zakutych w żelazne blachy koni, a gdzieś tam za linją sinych jezior, na dalekiej północy czekał wróg. Czekały półdzikie zastępy Białego Cara, Groźnego lwana. Czekały i drżały nie przed polskim mieczem, ale przed gniewem carskim, jeżeli zwyciężyć się nie uda.

Chadzał tedy król Stefan Batory i po drodze imię swoje jeziorom zostawił: jak temu Batorynu, co królewskiego rycerstwa

strzeżeni przez człowieka bez pomocy sztucznych maszyn, czy końskich nóg, a tylko i wyłącznie siłą własnych mięśni i potęgą własnej woli. Bo wola, silna świadoma swych zamierzeń wola, gra tu olbrzymią rolę. Jej napięcie, jej żeśrodkowanie na jednym pragnieniu: dojsca za wszelką cenę, w jaknajkrótszym czasie do mety, stwarza poprostu cuda. Przestrzeń zwyciężona kurczy się, maleje, niknie. Rekordy już osiągnięte w rozmaitych takich marszach dają wrażenie człowieka — ptaka. Zdaje się, że jeszcze trochę, a rozpedził marszowcy przesłabną netylko konie, ale i samochody.

Marsz szlakiem Batorogo będzie sobie liczył 86 kilometrów, od Konstąntynowa do Wilna. Za dawnych czasów poseszta na landara wlektaby się dwa dni z noclegiem, dwa bite dni. Marszowcy pójdą także dwa dni, ale w tem dwa razy po pięć godzin. Reszta czasu przeznaczona na odpoczynek w połowie drogi. W Słobódce. Jest tam jezioro dla kąpiei i słoneczne zbrocze trawą porośnięte dla odpoczytku. A droga będzie trudna. Szmat jej ogromny kóło

Mickun wyłożony pniami drzewnemi, które ongiś Niemcy wprostek dróg naszych rzucali pod kóło swoim armatom. Dzisiaj nie zgnily, potworzyły się między nimi głębokie szpary i wyrwy, noga zapada w miękkiem próchnie, grzeźnie w tych trupach drzewnych. A dalej, przed Nową Wilejką, niby szosa, ale w kocie lby brukowana. W jednym miejscu, gdzie się ma dopiero brukować, wprostek przegrodzona. Trzeba zbaczać z prostej linji, omijać bokiem, piaszczystym, pochylym przydróżkiem. Jakże to trudno jeżeli się rozpęd wzięło i tam gdzie każda sekunda zmarnowana waży i znaczy. Wejscie do Wilna od Zarzeczca także utrudnia w ostatniej chwili. Przedewszystkiem tuż zaraz jak się kończy szosa, mamy stronami dosyć górę. Potem uliczki wąskie u mostów na Wilejce, któreimi przewijać się trzeba, by dojść na plac Katedralny, tam—gdzie meta.

Ale im cięższa droga — tem większa chwala dla tych co w porządku i dzielarsko dojdą do mety najpierwi.

Do zawodów marszowych staje wojsko i organizacje przysposobienia wojsko-

Zycie gospodarcze.

Sytuacja na zagranicznym rynku lnianym.

Dzisiejsza sytuacja na zagranicznym rynku lnianym nie może być uznana za pomyślną dla zbytu surowca krajowego. Przedziałnie angielskie, belgijskie i francuskie powstrzymują się obecnie od zakupów, albowiem ceny lnu utrzymują się na takim poziomie, który uniemożliwia produkcję i zbyt fabrykatów po niskich cenach, które zostały są warunkiem odpowiedniego popytu na fabrykaty. Ogólna opinia producentów jest tego rodzaju, że ceny na surowiec muszą bezwarunkowo ulec niższej i to wcale poważnej, gdyż w przeciwnym wypadku przeróbka włókna na fabrykaty staje się kompletnie niemożliwa.

Tymczasem ceny na len tak w Polsce, jak również w Rosji i krajach nadbałtyckich, narazie nie wykazują tendencji niżej, utrzymując się na stosunkowo wysokim poziomie. Ceny te są w Polsce i Litwie nieco niższe, aniżeli w Rosji, Łotwie i Estonii.

Ta znaczna rozpiętość cen w krajach produkujących a odbierających len stała się przyczyną prawie zupełnego ustania transakcji na tem polu. Ten stan kompletnego zacinca potęgowany jest przez to, iż znaczne ilości lnu pozostają niesprzedane i leżą czy to w kraju czy to w głównych ośrodkach handlu lnem zagranicą jak np. w Gandawie. Do Gandawy np. przybyła niedawno bardzo duża ilość kądzieli syberyjskiej z Leningradu, która nie może być zrealizowana.

Pewien wpływ na tę trudność zbytu

lnu polskiego zagranicą ma także i ta okoliczność, że ceny na len belgijski znacznie spadły, więc przedziałnie częściowo zaspokoły swe zapotrzebowanie, kupując właśnie ten len.

Wogóle rynek światowy znajduje się pod znakiem oczekiwanego spadku cen na fabrykaty z lnu, gdyż fabrykanci mają poważne zapasy, któreby chętnie sprzedali.

Należy jeszcze nadmienić, że w Belgii, Holandii i Francji jest oczekiwany wcale dobry urodzaj lnu. Ażkolwiek od kwietnia panują tam chłody i deszcze, to jednak len nieże się rozwinął, oczekiwane są tam znaczne większe zbiory, niżli w latach poprzednich i to nie tylko wskutek tego, że powierzchnia oddana pod uprawę lnu została znakomicie zwiększona, lecz także i wskutek tego, że włókno przedstawia się lepiej.

Przewidywany wynik zbiorów w Polsce jest całkowicie zależny od dalszego przebiegu pogody. Jeśli więc utrzymają się przez dłuższy czas chłody i deszcze, to zbiory siemienia wypadną minimalnie, zaś zbiory włókna też pozostawiać będą wiele do życzenia.

Ogólna powierzchnia zasiana lnem jest w tym roku większa niż poprzednio, ażkolwiek w niektórych okolicach np. w rejonie Druji daje się zauważyć zmniejszenie tej powierzchni bodajże o połowę.

Słowem dzisiejsza sytuacja na rynku lnianym znajduje się pod znakiem oczekiwanej niższej cen.

A. W.

Ziemie Wschodnie na wystawie Targ. Półn.

Województwo nowogródzkie.

Przed kilku dniami prezes wileńskiego wojewódzkiego Komitetu Rolnego w Wilnie inż. Jan Czerniewski wziął udział w posiedzeniu takiegoż Komitetu w Nowogródku. Na posiedzeniu tem omawiane były sprawy udziału rolników województwa nowogródzkiego w Wystawie Rolniczo-Przemysłowej przy I-ch Targach Północnych w Wilnie. W toku obrad wyjaśniło się, iż na eksponaty rolnicze z województwa nowogródzkiego potrzeba stoisk dla bydła sztuk 50 dla trzody chlewnej sztuk 10; owce—30 i koni —20 sztuk i pod drób 50 mtr².

W pawilonie ziemioplodów rolniczych i ogrodniczych zarezerwowano 50 mtr². W pawilonie rolniczym dla szkół rolniczych 20 mtr² dla organizacji rolniczych—20 mtr² dla sejmików 30 mtr² pod ogrodniczo i przetwórstwo owocowe 50 mtr². Jednocześnie szczegółowo omówiono co wystawia na Wystawie Targów Północnych poszczególne powiaty województwa nowogródzkiego i organizację gospodarstwa.

Wreszcie na wzmiankowanym posiedzeniu ułożona została lista kandydatów z województwa nowogródzkiego do Komitetu honorowego. Listę kandydatów otwiera nazwisko p. wojewody Beckowicza.

Zaznaczyć należy, iż prezesem wojewódzkiego Komitetu Rolnego w Nowogródku jest p. Edward Bohusz — naczelnik rolnictwa i weterynarii. Komitet ten wysunął szereg postulatów i żądań do Komitetu Wykonawczego Targów Północnych, których rzecznikiem będzie inż. Jan Czerniewski.

Powiat święciański.

19 b.m. prezes Wileńskiego Komitetu Rolnego inż. J. Czerniewski bawił w Święcianach, gdzie odbył konferencję z tamtejszym starostą p. Mydlarzem. Pan starosta delegował, jako swego przedstawiciela do Komitetu Wykonawczego Targów Północnych p. Świętlińskiego, referenta gospodarczego sejmiku. Jak się dowiadujemy, z powiatu święciańskiego mają być wystawione eksponaty przemysłu ludowego oraz trzoda chlewna.

Podkreślić należy z uznaniem, iż powiat ten ma już opracowane tabele statystyczne.

Następnego dnia w obecności prezesa Czerniewskiego odbył się pokaz koni w Święcianach, na którym wyredbniono 5 ogierów i grupę rodzaną złożoną z 5 sztuk.

Po pokazie przeprowadzona była próba siły koni, na czoło wysunęły się ogier gospodarza ze wsi Korenietki i klacz Szybkowicza, gospodarza z zaścianku Sienciszki. Pierwszy wyścig miał 2000 klg., drugi 1980 klg.—po piaszczystej pagórkowatej drodze.

Oba te konie mają wziąć udział w próbach siły podczas Wystawy Targów Północnych w Wilnie.

Ważne szkody. Podług poczynionych obliczeń prowizorycznych spustoszenia te dają się ująć w cyfry: pszenica—5,5%; żyto—7,1%; owoce i jęczmień 4,3%.

O wiele lepiej przedstawiają się zboża jare, warzywa i owoce. Zwłaszcza te ostatnie rokują b. dobre zbiory.

Powiat oszmiański.

Bawiąc w Oszmianie prezes Wil. Komitetu Rolnego, inż. Czerniewski odbył konferencję z tamtejszym starostą p. Kowalewskim, który polecił wybrać ekspozycję z przemysłu ludowego (tkactwo, kowalstwo, stolarstwo, wyroby czczotkowe), wreszcie garbarstwo, masarsstwo (wyroby wędliniar-skie), oraz przygotować wykresy i mapy z działalnością samorządu i organizacji rolniczych w powiecie oszmiańskim. Wszystkie te ekspozycje wystawione były na tegorocznej wystawie powiatowej w Oszmianie.

Znowu pęknięcie działu litewskiego.

Ostatnio w rejonie Oran na t. zw. „poligonie orafskim” odbywały się ćwiczenia artyleryjskie okolicznych wojskowych oddziałów litewskich. Podczas tych ćwiczeń zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, spowodowany nieumiejętnym obchodzeniem się z działem.

W chwili przygotowań do wystrzału pękło jedno z dział, zabijając jednego żołnierza z obsługi i kilku dotkliwie raniąc. Jest to więc po ostatnim wypadku w Klajpedzie drugie już w ciągu 2 tygodni pęknięcie działu litewskiego.

Epidemia tyfusu na pograniczu litewskim.

Ostatnio na pograniczu polsko-litewskim w rejonie Kalwarii w strażnicy litewskiej wybuchła masowa epidemia tyfusu.

W ciągu krótkiego czasu zachorowali na tyfus komendant strażnicy i jego zastępca, 6 żołnierzy litewskich i lekarz wojskowy, który przybył leczyć chorych.

Pozatem zapadło na tyfus kilkadziesiąt osób z okolicznych wsi.

Polskie władze pograniczne przedsięwzięły środki, celem zabezpieczenia granicy od przedostania się tyfusu na nasze terytorjum.

Litwini domagają się wydania im bandyty.

Onegąd na odcinku Kozaczyzna na punkcie granicznym Dwornopel do polskiej placówki granicznej zgłosił się komendant litewskiej straży granicznej w towarzystwie kierownika policji kryminalnej celem wszczęcia pertraktacji o wydanie Litwinom zbiegłego w swoim czasie do Polski znanego na Litwie bandyty niejakiego Jana Sokołowskiego, który oskarżony jest o popełnienie szeregu morderstw i rabunków.

Wieści i obrazki z kraju.

KRONIKA NOWOGRÓDZKA.

— Interwencja w Żardelach. Dzisiaj wyjeżdża z Nowogródka do Żardel nadzwyczajna Komisja, złożona z inspektorów Pracy Okręgowej i Obwodowego, zast. nac. Wydz. Bezp. woj. nowogr. i ref. wojewódzkiego inż. Smolskiego, celem zbioru dowodów, dla których wybuchają w tartaku w Żardelach ciągłe strajki. Jak już podawaliśmy strajki robotników w Żardelach wybuchają z powodu skandalicznej gospodarki administracji tartaku.

KRONIKA LIDZKA.

— Pomoc pogorzelcom. Starosta lidzki p. Bogatowski rozpoczął wydawać zapomogi pieniężne dla pogorzelców ze wsi Cwirbudy i innych wsi, które padły ostatnio pastwą tak często powiat lidzki nawiedzającego pożaru. Niezależnie od tego p. starosta Bogatowski czyni u czynników rządowych starania, w celu otrzymania budulca na odbudowę spalonych domostw.

KRONIKA BARANOWICKA.

— Rekordowy pokaz bydła. Wczoraj odbył się w wsi Połoneczka w pow. baranowickim pokaz bydła, na który sprowadzono z okolicznych wsi przeszło 160 okazów. Jest to jak na nasze stosunki rekordowy pokaz. Komitet wydał 60 nagród.

KRONIKA OSZMIAŃSKA.

— Szpital oszmiański. Z Oszmiany przysłała nam nasz stały czytelnik Franciszek Gawryś podziękowanie dla kierownika tamtejszego szpitala dr. Polonisa, dr. Legera i całego personelu szpitalnego za pozytywny wynik ciężkiej operacji, dokonanej na jego żonie.

KRONIKA OLKIENICKA.

— Przyszła w Ameryce moda na thory. Onegąd posterunek P. P. w Olkienkach został zaalarmowany wiadomością o dokonaniu w Synagoge olkienickiej kradzieży thory. Kradzież zauważył jeden z członków synagogi i wszczął z tego powodu w bogobojnym miasteczku nieopisany alarm. Wartość skradzionej thory przekracza sumę 3.000 zł.

KRONIKA KRAJOWA.

— Przeprowadzenie rurociągu na Wystawie Targów Północnych. Ostatnio Sekcja Techniczna Magistratu m. Wilna przystąpiła do przeprowadzenia na terenie Wystawy Targów Północnych rurociągu wodociągowego.

— Prośba kupców drzewnych. Kupcy drzewni w Wilnie zwrócili się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z prośbą o zmniejszenie im dotychczasowej stopy procentowej. W obszernym swym memorjałe wyjaśniają oni, iż na skutek wciąż wzmagającego się eksportu drzewa sowieckiego, ceny drzewa na rynkach zagranicznych w czasach ostatnich znacznie spadły. Kupcy zaś polscy, opłacając wysokie podatki cenowych na drzewo żywnie nie mogą. Tem też, według tego memorjału, należy tłumaczyć, że drzewo polskie coraz mniej jest poszukiwane na rynkach zagranicznych.

Zamknięcie listy zgłoszeń do głównego pawilonu Wyst. Roln.-Prz. Tar. Pół.

Wczoraj została zamknięta lista zgłoszeń do głównego pawilonu Targów Północnych. Wszystkie 207 stoisk mieszczące się w 14 salach zostały zajęte. Przeważnie w tym pawilonie będą następujące rodzaje przemysłu: metalurgiczny, włókienniczy, papierniczy i wyroby elektrotechniczne.

Pierwsze podkłady pod budowę kolei Stonim-Mołodeczno.

(Tel. od własnego koresp. z Nowogródka).

Dyrekcja Lasów Państwowych w Białowieży poleciło nadleśniczce w Nowogródku wykonać pierwszą partję 10.000 podkładów, przeznaczonych do budowy nowej linii kolejowej Stonim-Nowogródek. Podkłady te mają być zgodne z zaciągniętymi przez białowieżską Dyrekcję Lasów Państwowych pierwszą jej dotacją na kosztą budowy wspomnianej kolei.

Jak więc widac sprawa budowy tej pierwszorzędnego dla Ziemi Północno-Wschodnich znaczenia linii kolejowej wchodzi w stadium realizacji.

Wybory władz Synodu ewangelickiego.

Na odbytem w dniu wczorajszym zebraniu Synodu ewangelickiego dokonano wyboru nowych władz, w których skład weszli: pp. M. Jastrzębski jako superintendent, G. Izicki jako prezydent, oraz Kurnatowski, Ręczyński, Mackiewicz i Cumfi — jako członkowie.

Zycie białoruskie.

— Klub Inteligencji Białoruskiej. W Wilnie powstał Klub Inteligencji Białoruskiej. W skład zarządu nowopowstałego klubu weszli: p. p. Adamowicz, Mamonko Owsianik, Kostiewicz, Morozowicz i Kruk — jako członkowie.

DR. MED. Konstanty Łopatto

(choroby kobiece i położn.) wrócił i wznowił przyjęcie chorych. Portowa 19. 2034 Od g. 4—6 pp. W.Z.P. Nr. 33.

Kupujemy książki

używane (beletrystyka) w dobrym stanie w jęz. polskim. Bakszta 4. Związek Drukarzy Wtorki i soboty od godz. 6 wiecz.

URZĘDOWA.

— P. wojewoda na lustracji majątków przeznaczonych na cele opieki społ. W dn. 27 czerwca r. b. wojewoda wileński Władysław Raczkiewicz wraz z p. zastępcą Wł. Pracy i Opieki Społecznej K. Jozem udał się do majątków Mazuryski i Legaciński celem lustracji tych majątków. Oba majątki przeznaczone są na cele opieki społecznej i w obu w roku bieżącym została ulokowana kolonia letnie dla dzieci ze szkół powszechnych.

W maj. Mazuryski pod kierownictwem p. Jądwi Brenszejnowej będą ulokowane dzieci z gniazka św. Teresy i ze schroniska im. K. Zybortowicza. W maj. Legaciński — dzieci ze szkół powszechnych m. Wilna pod kierownictwem prezesa T-wa Kolonii Letnich p. Edwardy Domański i Legaciński. W maj. Jozem — dzieci z kolonii ulokowanych dwadzieścia kilka dzieciaków, umieszczonych przez Kasę Chorych i T-wa Kolonii Letnich. Niebawem, wobec zakończenia roku szkolnego kolonia w Legacińskich zostanie zwiększona w trójnasób.

W maj. Mazuryski, po wydaniu zarządzeń dotyczących uporządkowania działu administracji tym majątkiem, wojewoda ogłosił lokal przeznaczony na letnisko i zabudowania gospodarcze, poczem udał się do odległego o kilka wiorst dalej maj. Legaciński, gdzie oglądał szczegółowo cała posiadłość, badając teren.

Ogłędny majątek Legaciński przez p. wojewodę pozostają w związku z ubieganiem się o ten teren Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Akademikom i przeznaczenie Legacińskich na zorganizowanie tam i pobudowanie statego uzdrowiska akademickiego.

W drodze powrotnej p. wojewoda zwiedził szkołę ogólną na Sołtaniszkach.

METEOROLOGICZNA.

— Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dn. 28. VI. b. r. Ciśnienie średnie w milimetrach 763. Temperatura średnia +14° C. Opad w milimetrach. — Wiatr przeważający zachodni. Pochmurno. Przelotny opad. Maksimum na dobę +17 C. Tendencja barometryczna — wzrost ciśnienia.

KOŚCIELNA.

— Ferje Sądu Arcybiskupiego i Metropolitalnego. Ferje letnie Sądu Arcybiskupiego i Metropolitalnego wileńskiego rozpoczynają się dnia 1 lipca i będą trwały do dn. 16 sierpnia włącznie. W tym czasie Sad nie będzie wykonywał żadnych czynności urzędowych.

— Nowi doktorowie teologii. Ostatnio w Auli Kolumbowej U. S. B. w Wilnie odbyła się promocja uroczysta na doktorów teologii: ks. Pawła Nowickiego i ks. Leona Rychtera.

Z KARTY ŻALOBNEJ.

— Nabożeństwo żałobne za spokój duszy s. p. Kazimierza Niewiarowskiego. Jutro w sobotę 30 b. m. o godz. 8 rano w kościele św. Jakóba odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój duszy tragicznie zmarłej zastępowej artystki scen polskich s. p. Kazimierzy Niewiarowskiej.

Na nabożeństwo zaprasza Zarząd Filij Związku Artystów Scen Polskich.

OSOBISTE.

— Urlop prok. Sądu Okręgowego w Wilnie. W dniu wczorajszym prokurator Sądu Okręgowego w Wilnie p. Bronisław Szejman wyjechał na urlop wypoczynkowy. W czasie jego nieobecności zastępować go będzie do dnia 5 lipca b. r. prok. Bużycki, a od 5 lipca prok. K. Sulikiewicz.

— Prezes Wileńskiej Izby Skarbowej, p. Jan Malecki, w dniu wczorajszym powrócił do Wilna z urlopu wypoczynkowego i objął urzędowanie.

Interesantno p. prezes będzie przyjmować codziennie, oprócz środy, od g. 13 do 14 1/2.

Powiesć regionalna „KAMENICA ZA OSTRĄ BRAMĄ”

Biblioteka „Kurjera Wileńskiego” Nr. 1.
Biblioteka „Kurjera Wileńskiego” Nr. 1.
1661

KRONIKA.

Piątek 29 CZERWCA.

Dzień Piotra i Pawła.
Jutro: Emilij.
Wschód słońca—g. 2 m. 46
Zachód „ g. 19 m. 57

POWIEŚ REGIONALNA „KAMENICA ZA OSTRĄ BRAMĄ”

WANDY NIEDZIAŁKOWSKIEJ-DORACZEWSKIEJ.
Cena zł. 3,50.

MIEJSKA.

— Delegacja handlarzy rynkowych u prezesa miasta. W dniu wczorajszym do prezesa miasta mec. Folewskiego zgłosiła się delegacja handlarzy rynkowych, konferując w sprawie podpisania nowej umowy dzierżawnej.

— Województwo odrzuca uchwałę Rady Miejskiej. Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej zapadła uchwała podwyższenia o 35 proc. zarobków robotnikom miejskim zatrudnionym na kanalizacjach. Urząd Wojewódzki nie zaakceptował powyższej uchwały, domagając się wykazania źródła pokrycia. Sprawa ta więc znajduje się znowu na porządku dziennym Rady Miejskiej.

— Nowe studnie artezyjskie. Magistrat m. Wilna kończy w najbliższym czasie roboty nad budową nowych studzien artezyjskich w ogrodzie Bernardyńskim i Kupraniszkach. Pozostawia rozpoczęte zostaną roboty nad budową nowej studni artezyjskiej w dzielnicy Lipówka.

— Oświetlenie ul. Mickiewicza. Magistrat m. Wilna wkrótce zawiąże na ul. Mickiewicza 34 nowe lampy elektryczne po 2200 świec każda, co przyczyni się wydawnie do wzmożenia światła na tej głównej arterji komunikacyjnej Wilna.

— Zmiana prądu elektrycznego. Jak się dowiadujemy, Sekcja Techniczna Magistratu m. Wilna nosi się z zamiarem przeprowadzenia wkrótce na ul. Mickiewicza zmiany prądu stałego na zmienny.

— Oddzielenie wody. Magistrat m. Wilna rozpoczął ostatnio ustawienie oddzielaczy, które wydawnie przyczynią się do oczyszczenia wody czerpanej z wodociągu. Roboty w tym kierunku zakończone zostaną w drugiej połowie sierpnia b. r.

Układanie podziemnego kabla elektrycznego. Sekcja Techniczna Magistratu rozpoczęła roboty przy układaniu podziemnego kabla elektrycznego na ul. Targowej (Nowy Świat).

Konkurs na stanowisko kierownika Wydziału Statystycznego Magistratu. Magistat m. Wilna postanowił zaangażować w drodze konkursu kierownika Wydziału Statystycznego. Konkurs został już ogłoszony i potrwa do dnia 20 lipca b. r. Jako nieodzowny warunek ubiegania się o to stanowisko wymagane jest ukończenie wyższego zakładu naukowego i pewne przygotowanie fachowe.

Nowe słupy elektryczne. Magistrat przystępuje wkrótce do ustawienia nowych słupów elektrycznych na placu Katedralnym, Antokolu, Rosie i 5 ulicach, przylegających do W. Pohulanki.

WOJSKOWA.

Powrót do urzędowania. Onegdaj powrócił z urlopu wypoczynkowego major Tadeusz Szczepny i objął z powrotem agendy referenta Dyscypliny i Bezpieczeństwa Komendy Placu Wilna.

Dodatkowe wybory kandydatów do Ofic. Sąd Honorowego. W dniu 3 lipca b. r. w kasynie garnizonowej odbędzie się dodatkowe wybory kandydatów do Ofic. Sąd Honorowego dla oficerów młodszych przy komendzie garnizonu m. Wilna.

Urlop wypoczynkowy komendanta garnizonu. Komendant garnizonu m. Wilna pułk. Krok-Paszkowski rozpoczął onegdaj urlop wypoczynkowy.

SPRAWY AKADEMICKIE.

Odroczenia dla studentów urodzonych w latach 1902 i 1903. Władze wojskowe wydały ostatnio zarządzenie, dotyczące udzielania odroczeń studentom urodzonym w latach 1902 i 1903. Na podstawie tego zarządzenia, studenci wymienionych wyżej roczników, o ile uodowodnią na podstawie odpowiednich zaświadczeń, iż są nadal rzeczywistymi słuchaczami wyższych uczelni naukowych — będą mogli uzyskać przedłużenie terminu wzięcia do szeregów do dnia 1 lipca 1929 r.

ZE ZWIĄZ. I STOWARZ.

Wileńskie Koło Związku Bibliotekarzy Polskich. Dnia 2 lipca 1928 r. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w Uniwers. Bibliotece Publ. Zebranie członków Koła z odczytem p. Stanisława Li-

owskięgo p. t. „Instytut Księgoznawstwa w Petersburgu”. Z T-wa Prawniczego im. Ignacego Diniłowicza w Wilnie. Zarząd Towarzystwa podaje do wiadomości p. p. Członków, że w dniu 7 lipca 1928 r. o godz. 6 po południu odbędzie się doroczne Walne Zgromadzenie (Gmach Sądów pokój 40 gabinet p. prezesa Sądu Apelacyjnego).

SPRAWY ROBOTNICZE.

Bezrobotność. Ogółem w dniu 28 b. m. ilość bezrobotnych w m. Wilnie wynosiła 4160 osób.

Rekrutacja robotników rolnych do Francji. W dniach od 5 do 8 lipca odbędzie się w Wilnie rekrutacja robotników rolnych na roboty do Francji. Rekrutację przeprowadzi specjalna Komisja, która w tym celu przybywa do Wilna w dniu 4 lipca.

ZABAWY.

Zabawa na górze Antokolskiej. Dziś na boisku 6 p. p. Leg. na górze Antokolskiej zabawa ludowa — z orkiestra, baletem, żywymi obrazami, wędką szczęścia i t. p. niespodziankami. Początek o godz. 3-jej, atrakcje od g. 6-jej. Wstęp 5) gr.

RÓŻNE.

Zbiornicze zapadnięcie na kokusz. W przeciągu ostatnich kilku dni w gimnazjum rosyjskim p. Pospiełowej w Wilnie zachorowało na kokusz 50 dzieci, uczęszczających do niższych klas gimnazjum.

NADEŚLANE.

Konkurs modeli latających. Zarząd Komitetu Wojewódzkiego Wileńskiego L. O. P. P. podaje do wiadomości, że dnia 29 czerwca r. b. w piątek o godzinie 14 (2) po południu na lotnisku na Poręczanku odbędzie się konkurs modeli latających, wykonanych przez uczniów Okręgowej Modelarni Komitetu Wileńskiego L. O. P. P.

Roczne kursa handlowe w Wilnie. Zarząd powyższych kursów, egzystujących od roku 1919, zawiadamia, iż zapisy na r. b. przyjmuje w godz. 5-7 pp. w lokalu Szkoły Pisania na Mazyszach przy ul. Mickiewicza 22 m. 5.

Wykłady rozpoczną się we wrześniu w g. od 6-9 wiecz. Program obejmuje następujące przedmioty: Buchalterja: Ogólno handlowa, bankowa, przemysłowa, arytmetyka handlowa, korespondencja i biurowość, nauka o handlu, stenografia, nauka pisania na maszynach, oraz języki: angielski, francuski i niemiecki.

Teatr i muzyka.

Teatr „Polski sala „Lutnia”. Ostatnie występy zespołu śpiewaczego. Komedja muzyczna „Lady Chic” dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy. Główne role spoczywają w rękach ulubieńców publiczności Mieczysława Dowmunt i Heleny Kamińskiej, którzy niebawem opuszczają Wilno. Ceny miejsc rżnione.

Radjo.

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ

Fala 435 mtr.

PIĄTEK 29 czerwca.

10 15. Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 12.00. Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjańskiej w Krakowie, komunikat meteorologiczny. 15.45—16.00. Transmisja z Warszawy. „Przebieg wydatnictwa periodycznych” omówi prof. Henryk Mościcki. 16.00—17.00. Transmisja z Warszawy. Odczyty rolnicze. 17.00—18.30. Transmisja z Warszawy. Koncert popularny. 18.35—18.50. Chwilka literacka. 18.50—19.15. Kronika życia młodzieży w opracowaniu Wrótek-Dzięciołubki. 19.15—19.35. Muzyka z płyt gramofonowych firmy Józef Weksler w Warszawie ul. Marszałkowska 132. 19.15—20.00. Pogadanka radiotechniczna. 20.15—22.00. Transmisja z Warszawy. Koncert popularny. 22.00—22.30. Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, komunikaty P. A. T., policyjne, sportowy i inne.

SOBOTA 30 czerwca.

12.00—13.00. Muzyka z płyt gramofonowych firmy Józef Weksler w Warszawie ul. Marszałkowska 132. 13.00. Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjańskiej w Krakowie, komunikat meteorologiczny. 16.55—17.00. Komunikat Tow. Obrony Przeciwegazowej. 17.10—17.25. Chwilka literacka. 17.25—17.45. Odczyt z dzieła „Rolnictwo” w opracowaniu Z. Kólek i Org. Rolniczych Z. Wileńskiej. 17.45—19.00. Transmisja z Krakowa. Audycja dla dzieci najmłodszych. „Kopciuszek” w wykonaniu artystów Teatru Miejskiego. 19.05—19.30. Skrzynka pocztowa wygłosz. kierownik programowy P. R. w Wilnie Witold Hulewicz. 19.35—20.00. Transmisja z Warszawy. „Radjokronika” wygłosi dr. Marian Stepiński. 20.00. Komunikaty. 20.15—22.00. Transmisja z Warszawy. Koncert popularny z Doliny Szwajcarskiej. 22.00—22.30. Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, komunikaty P.A.T., policyjne, sportowy i inne. 22.30—23.30. Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Oaza” w Warszawie.

Na wileńskim bruku.

Nieszczęśliwy upadek. Wczoraj rano podczas robót przy budowie mostu przez Wilę pomiędzy Zakretem a Zwierzyńcem zdarzył się nieszczęśliwy wypadek.

Jeden z robotników skutkiem własnej nieuwagi spadł z rusztowania i doznał dotkliwych obrażeń całego ciała. Rannego opatrzyła wojskowa karetka pogotowia ratunkowego.

Napiw kontrabandy. W Wilnie zauważono ostatnio zwiększenie sprzedaży towaru zwłazsacza kolonialnego, pochodzącego z kontrabandy. Faktem tym zaczęli się odnośnie władze.

Wśród pism.

„Przełom” tygodnik polityczny, wyszedł Nr. 30 i zawiera między innymi artykuł p. Tomczaka o regionalizmie, a w dziale gosp. darczyńcy ostrzeżenie przed zamysłami „Lewi” na”, który współpracę s-wią z Rządem wzy- dość zyskownie.

Nr. 13 „Wieku XX”, pocytoędnika warszawskiego, poświęconego spraw. łecnym, literackim i artystycznym zawiera „Przyszłość świata”—Stanisław Bec „O wolność kobiety”—Witold Wulf; „Prag. łeczne a szkola”—Andrzej Zand; „Wśród ks. „Nowe książki francuskie”; „O język Żer- go”—Kar. Bey; „Trześ czy abstrakcja”—S. Zahorski; „Architektura współczesna”—W. miński; „Śpięgi”—Lang-Łwng; „Kronika film. Kronik.

Nr. 2 „Autoletu”, tygodnika popularn- go automech. listów, lotników i zwoleńników mo- toru, zawiera: „Pokłosie rajdowe” (szczegółow- sprawozdanie z rajdu samochodowego Muskieta „Drukowane niebo”, „Na wiraz”, „Nauka o ri- chu”, szereg najnowszych wiadomości z życia s- modowodow-łotniczego, sylwetki ludzkowskiego Kubili, frcnikę wypadków z ostatniego tygodn- orena wydatków technicznych, statystykę i l- ton i t. p. Redaktorem tego politycznego p'is- jest Stanisław Strumph Wejtkiewicz.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Poznańska 22. Konto czekowe P. K. O. 16.940.

Nr. 5 „Przełomu”. Ukazał się Nr. 5 (y- godnika „Przełom” zawierający następujące ar- tykuły: Bolesław Srocki: — Po zamknięciu terminu składania list państwowych; m. p.—Z za kul- s- Komunistycznej Partii Polski; Piotr Trejdeński—Ak- cja wyborcza mniejszości narodowych w Polsce; W. Sz.—Bilans gospodarczy rządów Piłsudskiego; m. i.—Wybory na Wołyniu; T. M. K.—Niemycy w przededniu wyborów; A. Sk.—Mobilizacja sił.

Deklaracja Bezpартijnego Bloku Współpr- cy z Rządem Marszałka Piłsudskiego. Recenzja i sprawozdania. Ze Związku Naprawy Rzplitej.

KĄCIK HUMORYSTYCZNY.

Roztargnienie.

Młoda Amerykanka, była studentka uniwer- sytetu, spotyka swego dawnego profesora, które- go roztargnienie stało się przystawoiwem.

— Czy nie przypomnia pan mnie sobie, profesorze? — rzecze do zadanego filozofa. Pro- sił mnie pan kiedyś, abym została jego żoną. — Oh tak! — odpowiada profesor, budząc się z zamyślenia. I... czy została nią pani?

P O L S K A

jest 25 zrzedu państwem, gdzie w wyjątkowo krótkim czasie zdobyła sobie rynek znana od 100 lat, niedoścignionej jakości, najbardziej poszukiwana na rynkach światowych herbata angielska

LYONS'a

1927/11086-1

Do nabycia w Wilnie: Antoni Januszewicz, ul. Zamkowa 20-a; Ignacy Dagis, ul. Wielka 8; 1-sza Wileńska Spółka, ul. Wileńska 36; Klemens Węciewicz, ul. Mickiewicza 7; Piotr Kalita, ul. Wielka 19; Alfons Urbanowicz, ul. Uniwersytecka 2. Jen. Przedst. Teofil Marzec, Warszawa, Marszałkowska 89, Mazowiecka 5.

Kino-Teatr

„HELIOS” Wileńska 38.

PARTER od 1 zł., Balkon 70 gr. Dziś! Nie zwracając na sezon letni demonstruje się największy superszlagier obecnego sezonu (Tragedja człowieka, który żył cudzem) „Gehenna zdradzonego męża”. (Tragedja człowieka, który żył cudzem wrzucający film doby obecnej, w rol. głównych: czarodziejsko-piękna młosa żona MOZZUCHINA—PETERSEN—MOZZUCHIN, majestatyczna hrabina ESTERHAZY oraz bożyszczce kobiet ANGELO FERRARI i genialny NANS STUWE. Tragedja nieznanego żołnierza. Państwo krwawego Mołocha, Paryż. Głód, śmierć, okropności. Zdradliwa żona—młóść do obecnej narzeczonej. Spotkanie z matką zabitego sobow- tóru. W oczekiwaniu haniebnej śmierci. Triumf serca i miłości. Ostatni seans o g. dz. 10.15. 2011

KINO „POLONJA” Mickiewicza 22.

Parter od 80 gr. Dziś premiera! Motto: Zemsta jest rozkoszą bogów... wstrząsający dramat jednej nocy w 10 wielkich aktach. Rola główne Andrzej Nos, cudowna TERESA BORONAT i znana SAN JUANA. kreują znakomity Akiacja rozgrywa się pod modrem niebem Hiszpanji, w Sewilli i in. miastach. Początek o g. 4.30, ostatni 10.25. 2022

Kino „Piccadilly” Wielka 42.

Dziś! Clou sezonu! Wielkie arcydzieło polskiej sztuki filmowej. Nowe wydanie 1928 r. w nowem literackiem opracowaniu i nowym montażu. Dramat serca kobiecego „Niewolnica miłości”. Wielkomielski dramat erotyczny w 12 akt. dzifiski. Rzecz dzieje się w Warszawie. W rolch głównych: kwiat sceny polskiej— Jadwiga SMOSARSKA, Józef Węgrzyn, Aleksander Zelwerowicz, Jaracz, Fertner, Maliczka, Chmi- lewski i inni. Zwiększona orkiestra z Jazz-Bandem. 2009

Miejski Kinematograf Kulturalno-Oświatowy SALA MIEJSKA (Ostobramska 5)

Od dn. 26 do 29 cze wca r. b. włącznie będzie wyświetlany film: sztuka w 10 akt w rol. główn.: JACKIE COO- GAN, MAX DAWIDSON I JEAN GRAY FORD Orkiestra pod dyrekcją p. Wł. Szczepańskiego. Kasa czynna od g. 5.30, w niedziele i święta od g. 3.30. Początek seansów o g. 6, w niedziele i święta o g. 4-jej. Następny program: „KROŁO- WA TORU WYSZCIGOWEGO”. 1965

Kino Kolejowe „Ognisko” (obok dworca kolejowego).

Dziś! Wielki Szlagier sezonu p. t. „Prawo pierwszego męża.” Wspaniały dramat o bardzo silnej treści w 8-ju aktach. W rol. głów.: Paweł Wegener, Olga Czechowa i Antoni Pointner. 2026

Nadeszły oryginalne ROWERY ANGIELSKIE „B. S. A.” N. GLEZER, Wilno, Gdańska 6, tel. 421. 1898-2

SKINOL nadaje ośmieniejący połysk kolorowemu-odwułu wywabia plamy i konserwuje skórę 1973-12

DZIS! każdy kulturalny dom prenumeruje i czyta KSIĄŻKI BIBLIOTEKI-DOMU-POLSKIEGO KWARTALNIE 9 TOMÓW ZA ZŁ. 6-50 GR. Warszawa-Chmielna 61 P. K. O. 9779 1726

AMADA zastępuje masło naturalne. 2019

Zniwiarki-Kosiarki oryginalne szwedzkie „ARVIKA-VIKING” oraz systemu amerykańskiego Deeringa i Mac Cormicka POLECA ZYGMUNT NAGRODZKI Wilno, Zawalna 11-a. Dogodne warunki wypłaty. 2023 2

Lekarze DOKTOR BLUMOWICZ Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Wielka 21. Od 9-1 i 3-7. Niedziela 9-1. (Telef. 921).

Dr. Kenigsberg CHOROBY WENERYCZNE I SKÓRNE. Przyjmuje 9-12 i 4-8. Mickiewicza 4, tel. 1050. W.Z.P. 39 1490 DOKTOR MEDYCYNY A. CYMBLER Choroby weneryczne i skórne. Elektroterapia, diatermia, stożce górskie. Mickiewicza 12, róg Tatarskiej 9-2 i 5-7. 1492

PENSJONAT „UROCZE WERKI” pod Wilnem OTWARTY. Warunki na miejscu lub Dąbrowskiego 10, m. 4. 2025

UWAGA! Rower „TRIUMPH” jest bardzo lekki i praktyczny w użyciu. Rower „TRIUMPH” znany jest z czasów przedwojennych i jako jeden z najlepszych. Rower „TRIUMPH” jest najbardziej zastosowany do jazdy na naszych drogach. O „TRIUMPHIE” każdy może dać opinię najlepszą, kto go posiada. Kto chce w sezonie obecnym nabyć rower, niech pamięta, że kupując „TRIUMPH” będzie z niego bezwarunkowo zadowolony. Rower „TRIUMPH” można nabyć w znanej firmie

Pożyczki niskoprocentowe załatwia szybko i dogodnie Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21. tel. 152. 2028-2

Z powodu wyjazdu sprzedaje się bardzo tania natchmiaszt 732² s. ziemi ornej z domem i stodółą przy ulicy Sirockiej. Do wiedz! Ćsie w Burze „ADMINISTRACJA”, Wielka 56. 2036-1

Przepisujemy na maszynach tanio, szybko i fachowo. Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21. tel. 152. 2029-2

ZĘBY sztuczne KUPUJE L. MINKIER Wileńska 21, m. 1. 1994-10

Majątki ziemskie posiadamy do sprzedania w wielkim wyborze Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152. 2030 2

„UNIWERSAL” przy ul. Wlekiej 21. Na najbardziej dogodnych warunkach. Dla p. p. Urzędników, Instytutu, Stowarzyszeń, Grup i t. p. nasza firma w celu uprzyśtępnienia przy nabyciu rowerów „TRIUMPH” udziela specjalnych warunków. 1847-24

Ecole Pigier de Paris Pensjonat dla młodych panien w pobliżu Paryża (20 min.). Dobre odżywianie, świeże powietrze. Avenue 11, Novembre 18. LA VARENNE (Seine). Stenografia, handlowość i język francuski. 1890

Gotówkę lokujemy najpewniej bez kosztów. Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152. 2027-2

Sprzedaje się AUTOBUS (używany). Dow. się w Biu- rze E. Sobola, Wileńska 22. 2033

MEBLE najtaniej nabyć można W D. H. H. Sikorski i S-ka ul. Zawalna 30. 1218 2032-2

Zgubione pokwitowanie za Nr. 8047, wyd. Szpazszo- wi Alperinowi przez Kasę Główną Dyrekcji P. K. P. w Wilnie na wpłaceniu sumy zł. 400, unieważnia się. 2017

KUPUJEMY domy, majątki, ośrodki i folwarki na dogodnych warunkach. Wileńskie Biuro 1912-1 Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152. 2031 2 Ogłaszajcie się w „Kurjerze Wileńskim”.

Przy zakupach prosimy naszych Sz. Czytelników powoływać się na ogłoszenia w „Kurjerze Wileńskim”. Redakcja i Administracja Jagiellońska 3, Tel. 99. Czynne od godz. 9-8 ppół. Naczelny redaktor przyjmuje od 2-3 ppół. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 10 do 10.30 przed połud. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Administrator przyjmuje od 9-2 ppół. Ogłoszenia przyjmują się od 9-8 ppół. i 7-9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. 80.750. Drukarnia — ul. św. Ignacego 3. Tel. 899. CENA PRENUMERATY: miesięcznie 5 odnowałem do domu lub przesyłkę pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy przed tekstem—25 gr. w tekście I i II str. — 30 gr., III i IV str. — 25 gr., za tekst—10 gr., ogłosze- nie mieszkaniowe—10 gr. (za wiersz setowy) kronka rakl.—zaświada—30 gr. (za wiersz redakcyjny), dla poszukujących pracy—50% zniżki, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 100% drożej. Zagraniczne 50% drożej. Średnia w Grodzku—Orszkowskiej 3, tel. 358. Układ ogłoszeń 5-cie lamowy, na stronie IV 8-mie lamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń. Wydawca: „Kurjer Wileński”, s-ka z ogr. odp. Tow. Wyd. „Pogo”, Druk. „Pax”, ul. św. Ignacego 5. Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz